

Pris. I Sverige og til Dels i Norge har man ført en ganske anden Politik med Hensyn til Brødkornsforsyningen; der har man nu givet fuldstændig fri Bane, idet man er oppe paa Verdensmarkedets Priser. Men Rugbrødet koster da ogsaa i disse Lande ca. det tredobbelte af, hvad det koster hos os.

Naar man tager alle disse Forhold i Betragtning, ligger der for os alle, baade for de Partier her paa Rigsdagen, der har givet Tilslutning til den Kornpolitik, der har været ført tidligere, og ogsaa for Landbruget, der Gang paa Gang har udtalt i sine Indstillinger, at man gerne saa, at Brødet blev holdt nede i en lav Pris, en Forpligtelse til ikke voldeligt at bryde ind i disse Forhold og derved anrette Ulykker i mangfoldige Hjem, hvor en høj Brødpriis vilde betyde en meget stor Forøgelse af de daglige uundgaaelige Udgifter. Lovforslaget her byder da for hele Vinterhalvaaret Befolkningen en Pris, der er den samme som i indeværende Høstaar. Maaske vil nogle kunne sige: Ja, men kunde den Forhøjelse, der har fundet Sted, da ikke fortsættes i det kommende Høstaar? Det er ogsaa Lovforslagets Hensigt. Prisen forhøjes omtrent i samme Omfang som i det sidste Aar, men den Forhøjelse er lagt saaledes, at intet af den, udover hvad selve Fremstillingen af Brødet i Mølle og Bageri andrager, kommer til at hvile paa Vinterforbruget, medens der derimod skal finde en noget større Forhøjelse Sted for Sommerhalvaarets Vedkommende, saaledes at Prisen paa Rug til Formaling forhøjes fra 15 til 25 Kr. Grunden til, at denne Vej er valgt, er for det første, at der neppe er Tvivl om, at den Vinter, vi gaar i Møde, i mange Henseender vil blive en meget haard og streng Vinter. Dyrtiden er saa lang fra i Aftagende, at den snarere synes at være i Tiltagen. Der er ikke Tvivl om, at det er noget, vi skal igennem, selv om det vil komme til at gøre ondt. I andre Lande rundt omkring os indser man, at man ikke kan bluffe Dyrtiden, ikke kan tilsløre den. Man skal igennem den, og man maa forberede sig paa, at den Vinter, der nu kommer, bliver meget haard i saa Henseende, og derfor er den Betragtning lagt til Grund for Lovforslaget her, at det vilde være rigtigt, at man for dette ene Levnedsmiddels Vedkommende stadig holder Prisen paa det lave Niveau, hvor det nu er, og kun tillader den Stigning, som følger af de forøgede Fremstillingsomkostninger.

Med Hensyn til Lovforslagets Stilling

overfor Producenterne af Brødkorn, overfor Landbruget, er Princippet dette, at man her for første Gang tilbyder Landbruget en fuld Erstatningspris, det vil sige tilbyder en Pris, der kan give Landbruget Adgang til at indkøbe Majs eller andet Foderkorn eller Foderstoffer af tilsvarende Foderværdi, saaledes at der ikke derigennem paaføres det direkte Tab. Det er ikke længere, som det desværre har været Tilfældet i tidligere Aar, en Straffepris, der sætter Brødkornsavlen ned i anden Række, saaledes at det at dyrke Brødkorn bliver forbundet med et direkte Tab sammenlignet med anden Kornavl. Det er heller ikke Verdensmarkedets Pris, der ligger langt over, hvad her er foreslaaet, men det er en Imødekommen af det rimelige og beskedne Krav, Landbruget har stillet gennem Krigsaarene, og som det nu for første Gang faar opfyldt.

Endelig har jeg for det tredie ved Lovforslagets Udarbejdelse tilstræbt i saa høj Grad som muligt at formindske de direkte Udgifter for Statens Kasse ved selve denne Ordnings Gennemførelse. Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder vedrørende denne Sag, men henviser til de Bemærkninger, som ledsagede Lovforslaget ved dets Fremsettelse i det andet Ting. Jeg skal kun sige, at selv om der paa forskellig Maade, navnlig med Hensyn til Kornets Lagring, Kornets Tørring og selve Administrationen, paa alle Omraader, hvor man har skønnet, at det kan lade sig gøre, er foreslaaet Beparelser, er jeg ikke blind for, at denne Statsadministration, Statsdrift, med Kornets Omsettning fra Producent til Forbruger, alligevel bliver betydelig fordyret i Sammenligning med, hvad den vilde være, hvis man overlod den til Privatdrift. Det ligger imidlertid i Forholdenes Natur, at man, naar man skrider til en saadan Foranstaltning som Udførselsforbud og Opfodringsforbud, hvorved der skabes et kunstigt Hjemmemarked, Prisansættelser for Korn og Brød, er inde paa saadanne Omraader, at Staten, hvis det skal gaa vel, og den skal opfylde sine Forpligtelser, maa overtage ogsaa de Omkostninger, der er forbundne dermed.

Jeg skal ikke her komme dybere ind paa de mange forskellige Forhold, som et Lovforslag af denne Rækkevidde nødvendigvis maa omhandle, men jeg skal nøjes med at opholde mig ved en enkelt vigtig Side af Sagen, nemlig den finansielle. Det er ganske uundgaeligt, at der fremkommer store Omkostninger ved en Ordning